

RAPPORT

SL 2016/13

RAPPORT OM ALVORLIG LUFTFARTSHENDELSE PÅ MOLDE LUFTHAVN ÅRØ 22. JANUAR 2016 MED CESSNA 175C, LN-AAE

Statens havarikommisjon for transport (SHT) har utarbeidet denne rapporten utelukkende i den hensikt å forbedre flysikkerheten. Formålet med undersøkelsene er å identifisere feil og mangler som kan svekke flysikkerheten, enten de er årsaksfaktorer eller ikke, og fremme tilrådinger. Det er ikke Havarikommisjonens oppgave å ta stilling til sivilrettslig eller strafferettslig skyld og ansvar. Bruk av denne rapporten til annet enn forebyggende sikkerhetsarbeid skal unngås.

ISSN 1894-583X (trykt utg.)
ISSN 1894-5902 (online)

Statens havarikommisjon for transports virksomhet er hjemlet i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart § 12-1 jf. forskrift 19. desember 2014 nr. 1848 om offentlige undersøkelser av luftfartsulykker og luftfartshendelser innen sivil luftfart § 3.

Foto: SHT og Trond Isaksen/OSL

RAPPORT OM ALVORLIG LUFTFARTSHENDELSE PÅ MOLDE LUFTHAVN ÅRØ 22. JANUAR 2016 MED CESSNA 175C, LN-AAE

Statens havarikommisjon for transport
Postboks 213
2001 Lillestrøm
Telefon: 63 89 63 00
Faks: 63 89 63 01
<http://www.aibn.no>
E-post: post@aibn.no

Avgitt dato: 30.11.2016
SL Rapport: 2016/13

Denne undersøkelsen har hatt et begrenset omfang. Av den grunn har SHT valgt å benytte et forenklet rapportformat. Rapportformat i henhold til retningslinjene gitt i ICAO Annex 13 benyttes bare når undersøkelsens omfang gjør dette påkrevd.

Alle tidsangivelser i denne rapport er lokal tid (UTC + 1 time) hvis ikke annet er angitt.

Luftfartøy:

- Type og reg.: Cessna Aircraft Company 175C, LN-AAE
- Produksjonsår: 1962
- Motor: Continental O-360

Operatør:

Privat

Dato og tidspunkt: Fredag 22. januar 2016 kl. 1233

Hendelsessted: Molde lufthavn Årø (ENML)

Type hendelse: Alvorlig luftfartshendelse, flyet «løp løpsk» etter håndstart

Type flyging: Privat

Værforhold: Ikke relevant

Lysforhold: Dagslys

Flygeforhold: VMC

Reiseplan: Ingen

Antall om bord: En passasjer

Personskader: Ingen

Skader på luftfartøy: Ingen

Andre skader: Ingen

Fartøysjef:

- Alder: 25 år
- Sertifikat: PPL(A)
- Flygererfaring: 330 timer totalt

Informasjonskilder

«Rapportering av ulykker og hendelser i sivil luftfart» (NF-2007) fra fartøysjef og Avinor samt SHTs egne undersøkelser.

FAKTISKE OPPLYSNINGER

Planen var å fly flyet fra Bjorli til Molde for å fylle drivstoff. Det var ca. -20 °C og fartøysjefen hadde tidligere på dagen satt på motorvarmer og en varmevifte. På tross av dette ville ikke motoren starte ved hjelp av flyets startmotor. Han besluttet derfor å starte motoren ved hjelp av propellsving (håndstart). Det var to passasjerer i flyet, og den ene ble instruert slik at han passet bremsene og throttelen (gasshåndtaket) under oppstart. Oppstarten foregikk uten problemer, og flyturen til Molde ble gjennomført.

Da de senere skulle flytte flyet til drivstoffanlegget på Molde lufthavn Årø, oppsto på ny startproblemer. Passasjerer som hadde hjulpet til med starten på Bjorli var ikke til stede, og den andre passasjerer skulle derfor passe bremsene og throttelen. Fartøysjefen gikk foran på høyre side og svingte propellen. Da motoren startet reagerte imidlertid passasjerer feil og skjøv throttelen inn. Kraften fra motoren økte dermed slik at flyet begynte å skli på underlaget av snø og is. Fartøysjefen hoppet opp på en plattform på understellsleggen som benyttes ved fallskjermutsprang og forsøkte å komme inn i cockpit, men uten å lykkes. Flyet beveget seg 30–40 meter før passasjerer fikk trukket throttelen tilbake. Det stoppet da ca. en halv meter fra en brøytemaskin som sto parkert på lufthavnen.

Det oppsto ingen skader i forbindelse med hendelsen. Fartøysjefen har i ettertid sett at han skulle brukt mere tid på å forvise seg om at passasjerer forsto oppgavene før startforsøket.

HAVARIKOMMISJONENS VURDERINGER

Hendelsen er nok en påminnelse om risikoen ved håndstart av flymotorer. Havarikommisjonen utga i 2015 rapport [SL 2015/15](#) om en ulykke med LN-LLT på Ålesund lufthavn Vigra hvor også håndstart var et tema. Rapporten inneholder en liste med relevante forholdsregler ved utførelse av håndstart. SHT minner om punktene som omhandler opplæring/kvalifikasjoner og sikring mot at flyet triller/sklir forover.

Statens havarikommisjon for transport

Lillestrøm, 30. november 2016